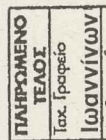

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΑΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 131

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2007

Κωδικός 2217

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Τώρα που πέρασε και αυτό το καλοκαίρι αναπόφευκτα και αυτονόητα γίνεται ένας απολογισμός και μια ανατομία των συμβάντων. Αυτό θέβαια όχι για κριτική και ούτε για δοξολογία! Ο καθένας μας κάνει πρώτα τον δικό του απολογισμό για την προσωπική και οικογενειακή ζωή. Χωρίς να μπορεί να αιτιολογηθεί ακριβώς, το καλοκαίρι αυτό ήταν μια ευχάριστη εποχή και όλοι το χάρηκαν. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ήταν από τα καλύτερα καλοκαίρια στο χωριό ανεξάρτητα το πόσες μέρες μπόρεσε ο καθένας να θρεθεί στο χωριό. Δεν θα ισχυριστεί κανείς ότι κάτι άλλαξε στα χωριά μας. Η κίνηση όμως ήταν σημαντική και η κυκλοφορία των αυτοκινήτων μεγάλη, δείγμα ενός υψηλότερου επίπεδου ποιότητας ζωής. Οι συνθήκες παραμονής στα χωριά μας έχουν βελτιωθεί. Και είναι γεγονός ότι τα βρίσκει όλα ο παραθεριστής και ο επισκέπτης του χωριού. Έστω και αν κάνει κάποιες διαδρομές, οι οποίες, για

εκείνους που ζουν στα αστικά κέντρα, είναι λιγότερο χρονοβόρες από τις μετακινήσεις στις πόλεις για τέτοιες εξυπηρετήσεις. Το φυσικό περιβάλλον, άλλωστε, αποζημιώνει τον μετακινούμενο. Οι παρεχόμενες επίσης κοινωνικές και άλλες υπηρεσίες είναι ικανοποιητικές και εξυπηρετούν τις ανάγκες των πολιτών. Δεν μπορεί κανείς να εκτιμήσει πόσο ήταν καλύτερο αυτό το καλοκαίρι, αλλά δεν μπορεί να αγνοήσει ότι η διαμονή στο χωριό έχει λιγότερα προβλήματα απ' ό,τι στο παρελθόν. Η διαμονή στο χωριό το καλοκαίρι είναι απολαυστική και η παρουσία πολλών νέων και παιδιών αποτελεί μια ελπίδα για τα επόμενα χρόνια. Αυτή η βελτίωση των συνθηκών παραθερισμού και διαμονής στα χωριά αποτελεί ένα κριτήριο που πρέπει να μετρηθεί ψύχραιμα και αντικειμενικά για την πορεία του τόπου μας. Για να μη χαθεί η αισιοδοξία για το μέλλον του τόπου μας.

ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΚΑΙ.....ΚΑΡΥΔΙΑ!

Η ανασύσταση της αγροφυλακής, αποτέλεσε αντικείμενο κριτικής. Με απόψεις που άλλες ήταν υπέρ και άλλες κατά. Κάποιοι έκαναν πικρά σχόλια ....αναδρομικά αναφερόμενοι στην παλιά αγροφυλακή. Όμως η περιβαλλοντική παράμετρος της ίδρυσης αποτελεί μια καινοτομία που δίνει τη σύγχρονη διάσταση στην φύλαξη και προστασία της υπαίθρου. Στο τομέα αυτό είναι πολλές οι διατάξεις που είναι υπέρ του περιβάλλοντος κάτι που είναι το ζητούμενο για τον τόπο μας. Είναι γνωστό πόσο έχει υποβαθμιστεί το περιβάλλον της επαρχίας μας με την εξαφάνιση της άγρια πανίδας και με την κακοποίηση των δασών μας. Και είναι γνωστό τι αυθαιρεσίες γίνονται με τη καταπάτηση και νομή των γεωργικών ιδιοκτησιών όπου τα όρια εξαφανίστηκαν και ψάχνονται οι κληρονόμοι να βρουν ένα προγονικό κομμάτι γης, ακόμη και μέσα στους οικισμούς. Οι λαθρενεργούντες έχουν αποθρασυνθεί, και μια διάχυτη παρανομία γίνεται επικίνδυνο καθεστώς. Οι αγροφύλακες θα είναι ένα τοπικό μάτι για να προλάβει πολλά. Να έχουν οι νοικοκύρηδες κάπου να πουν το παράπονό τους και να ζητήσουν προστασία. Όταν ήταν η παλιά αγροφυλακή οι νοικοκυραίοι ήταν ασφαλείς για τις ιδιοκτησίες τους. Και αυτό θα μετρήσει και τώρα. Θα ξέρουν τουλάχιστον πόσα .....καρύδια θα μαζέψουν, για να αναφέρουμε ένα ελάχιστο ζητούμενο για τις ιδιοκτησίες!

ΓΙΑ ΤΟ «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ 2008»!

Έχει αρχίσει να γίνεται συνείδηση ότι οι ήπιες μορφές τουρισμού αποτελούν μια προϋπόθεση για την ανάπτυξη του Παγώνιου. Αυτό ήταν πάλι ένα συμπέρασμα και του τελευταίου Παμπαγωνησιακού Συνεδρίου στο Κεράσοβο. Ξένοι ομιλητές δεν έκρυψαν το θαυμασμό τους για το φυσικό μας περιβάλλον, που αποτελεί έναν πυλώνα της ανάπτυξης του Παγώνιου, κάτι που έχει πιστοποιηθεί και από μελέτες. Ο χρόνος που τελειώνει δίνει την ευκαιρία για μια ανασκόπηση του τουριστικού καλοκαιριού και μια προετοιμασία για το «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ 2008». Να προετοιμαστούν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς από τώρα για το πώς θα είναι, πώς πρέπει να είναι, η προσπάθεια τουριστική εικόνα το 2008. Δεν θα ήταν άσκοπο, να γίνει ένα «μίνι» χειμωνιάτικο Συνέδριο με αυτό το θέμα. Άλλωστε κάποιοι ΟΤΑ μας ετοίμασαν ή ....ονειρεύονται συνεδριακά κέντρα. Ας εγκαταστήσουν χειμωνιάτικα, δημιουργώντας και κίνηση! Ποια εικόνα πρέπει να παρουσιάσει το Παγώνι, τουριστικά, το 2008, τι ελλείψεις υπάρχουν, και ειδικά ποιο πρέπει να είναι το τουριστικό προϊόν το οποίο θα προσφέρουμε στους επισκέπτες. Από ένα απλό τουριστικό χάρτη, τα φυσικά και πολιτιστικά μνημεία, τις καθοδηγητικές πινακίδες οδοσήμανσης, το σέρβις σε ξενώνες καφενεία και εστιατόρια, τις εκδηλώσεις που οργανώνονται, τα πανηγύρια μας, και ό,τι άλλο συνθέτουν οι τουριστικές προδιαγραφές, που κάποιοι άλλοι, βέβαια, γνωρίζουν καλά και εκμεταλλεύονται. Και να μη διαφεύγει ότι οι επισκέπτες του εναλλακτικού τουρισμού έχουν απαιτήσεις. «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ 2008» ένα σύνθημα και γενική επιστράτευση και ανασκούμπωμα!

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΧΩΡΙΑ ΜΕ.....ΚΑΡΜΠΟΝ!

Η εκτέλεση έργων στα χωριά μας αποτελεί ένα πεδίο δράσης και άσκησης των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και είναι ένας τομέας όπου ασκείται η εξουσία και δοκιμάζεται η ικανότητα των αρχόντων στην εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που παρέχονται από τα διάφορα προγράμματα και στην απορρόφηση των ποικίλων κονδυλίων. Με κάποιες μελέτες που είναι υποχρεωτικές εντάσσονται έργα και εργάκια διάφορα και....αδιάφορα για τα χωριά μας. Κάποτε επίτευγμα ήταν να ... «τσιμεντωθούν» οι δρόμοι των χωριών. Και όλοι οι παλιοί κοινοτάχτες σχεδόν τα κατάφεραν. Και έφθασαν τα τσιμέντα μέχρι τα μαντριά! Σε μερικά συνεχίζονται ακόμη. Και έγιναν τότε όλα τα χωριά ομοιόμορφα χάνοντας ένα κομμάτι από την ιδιαίτερη ταυτότητα που είχε κάθε χωριό. Αυτό επέβαλε τότε η «μόδα» και το κυνηγούσαν μανιωδώς και οι εργολάβοι. Έπρεπε κάτι να κάνουν και προπαντός να δείξουν. Χωρίς σχεδιασμό, χωρίς φαντασία και χωρίς προοπτική. Χάθηκαν έτσι οι γραφικότητες, της γειτονιάς, της ρούγας, του πεζοδρόμου που έμενε αναλλοίωτος για

δεκάδες χρόνια. Δρόμοι και ξηρολιθιές με τη γοητεία τους και σηματοδοτούσαν με ιστορίες και παράδοση και με την ταυτότητα του ντόπιου μαστόρα. Του μαστόρα που όσο και αν ήταν αμελέτητος ταίριαζε τα ντόπια υλικά και άφησε έργα που τα σεβάστηκε ο χρόνος και άντεξαν για δεκαετίες το ξεροβόρι, τις βροχές και τα χιόνια. Τι να γίνει, αυτά έχει η πρόοδος! Αν αυτό αποτελεί όραμα και στόχο της ανάπτυξης και προόδου. Από την κατάσταση αυτή μετεξελεγχθήκαμε στα ομοιόμορφα και ομοιόμορφα προγράμματα με ταυτόσημες προδιαγραφές και τεχνικές. Λιθόστρωτα και πλακόστρωτα, ασφαλτο-στρώσεις και βιομηχανικοί φανοστάτες που προτείνουν οι προμηθευτές! Προκατασκευές κιτς για διακοσμήσεις, γιρλάντες και προβολείς, φωτιστικά εφέ κατ' αντιγραφή και παραγγελία από προσπέκτες! Η εικόνα δεν παραλλάσσει από χωριό σε χωριό και όλα μοι-

άζουν να είναι από την ίδια μητέρα, εννοώντας από το ίδιο καλούπι. Σε όποιο χωριό να πας βλέπεις τα ίδια. Χωριά με .....καρμπόν. Αν βλέπεις ένα είναι σαν να τα βλέπεις όλα. Το χειρότερο είναι που αυτή η τάση ομοιομορφίας εξαφάνισε και χαρακτηριστικά δείγματα παλιάς λαϊκής αρχιτεκτονικής, αλλά και μνημεία με ταυτότητα στα χωριά. Βρύσες εξαφανίστηκαν ή παραμορφώθηκαν, μεσοχώρια έχασαν τη μορφή τους, παραδοσιακοί μύλοι τσιμεντοποιούνται, ακόμη και εισαγόμενα φυτά και δένδρα γίνονται παράφωνα σε ένα μοναδικό φυσικό περιβάλλον. Τα χωριά με το .....καρμπόν δεν είναι πλέον τα παραδοσιακά παλιά δικά μας χωριά! Ο επισκέπτης, αυτόν που περιμένουμε να φέρει κίνηση και ζωή στα χωριά μας και ανάπτυξη, δεν έχει να δει κάτι το ιδιαίτερο, το αυθεντικό, το παραδοσιακό, που θα τον εντυπωσιάσει και θα τον ξαναφέρει. Όλα δε αυτά τα ομοιόμορφα

νεοκατασκευάσματα γίνονται χωρίς να εντάσσονται σε ένα σχεδιασμένο στόχο. Γίνονται για να ....καταναλωθούν τα κονδύλια! Από εκεί και μετά η πορεία είναι σε αδιέξοδο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η χαράδρα του Κουβαρά, όπου πριν από 15 χρόνια διατέθηκαν 150 εκατομμύρια δραχμές (σημαντικό ποσό) για έργα για τουριστική αξιοποίηση, και τελικά έμειναν χορταριασμένα και άχρηστα. Το τελικό «προϊόν» που έπρεπε να είναι μια μορφή ανάπτυξης και προοπτικής δεν παράγεται και δεν έρχεται.

Απ' όλα τα έργα τα πιο χρήσιμα για τον πολίτη και την βελτίωση της ποιότητας ζωής του είναι οι βασικές υποδομές με τους δρόμους, τις υπηρεσίες υγείας, επικοινωνίας και ενέργειας. Ίσως τα παραπάνω να φαίνονται λιγάκι παράξενα και αρνητικά. Όμως τα χρόνια που περνούν δεν προσθέτουν αποτέλεσμα στο δρόμο της ανάπτυξης και προοπτικής για κάποια ανάκαμψη. Τα χωριά με το .....καρμπόν είναι κάτι σαν τα υβρίδια της γεωργικής παραγωγής, κάτι σαν ....κλωνοποιημένα!

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική επιτροπή Μερόπης ευχαριστεί θερμά τον κ. Γεώργιο Παπαϊωάννου για τη γενναία προσφορά του για την εκκλησία Μεταμόρφωσης του Σωτήρος στη μνήμη των γονέων του.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μερόπης ευχαριστεί θερμά την κ. Βασιλική Κλεισούρα και κόρη της Αλεξάνδρα για την οικονομική ενίσχυση που πρόσφεραν στο Σύλλογο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Φιλελευθέρου Λαογραφικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Πωγωνιανής ευχαριστεί την οικογένεια του κ. Βασίλη Σταμπόλη για τη δωρεά στη μνήμη του Ηλία Στ. Παράσχου.

**ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ**

Η Πηνελόπη Λάζου πρόσφερε εις μνήμη του συζύγου της στο Ίδρυμα Ντουραχάνης για το συσσίτιο των παιδιών χρηματικό ποσό.

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΜΕΛΙ**

Μήπως ψάχνετε για μέλι αγνό-τέλειο; Θα το βρείτε στο Βασιλικό στον αρχαιότερο μελισσοκόμο Παν. Κύρκο. Τηλέφωνο τις βραδινές ώρες 26570-41508

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέσης 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας των απανταχού Σταυροδρομιτών «Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος», που προέκυψε μετά από αρχαιρεσίες συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Πανατζή-Παπαδάκη Αικατερίνη
Αντιπρόεδρος: Πάλλης Κωνσταντίνος
Γεν. Γραμματέας: Χουστουλάκης Νικόλαος
Ταμίας: Χρηστάς Παναγιώτης
Μέλος: Χρηστάς-Καλέα-Σπούλα

* Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας Στρατινίστας συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Κων./Νος Π. Μάνος
Αντιπρόεδρος: Γεώργιος Ι. Μπίλλης
Γραμματέας: Αλεξάνδρα Μ. Μαγγώνη
Ταμίας: Σταύρος Δ. Καραγιάννης
Μέλη: Ευάγγελος Κ. Λάζος, Μαρία Αθ. Λάζου, Σταύρος Μαγγώνης, Σταύρος Μέρως, Κων./ Σαφάrikας.

* Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Πολιτιστικού Συλλόγου Στρατινίστας συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Φωτεινή Φρέστη
Αντιπρόεδρος: Βασίλειος Οικονόμου
Γραμματέας: Δημήτρα Λάζου
Ταμίας: Αθανασία Α. Οικονόμου
Έφορος: Βαρβάρα Βας. Οικονόμου
Αναπληρωματικός: Ιωάννης Μπίλλης.

**ΧΥΛΟΠΙΤΤΕΣ-
ΤΡΑΧΑΝΑ-
ΣΠΙΤΙΣΙΑ ΓΛΥΚΑ**

Σπιτίσια, χυλοπίττες, τραχανά, γλυκά και άλλα παλιотικά παρασκευάσματα του τόπου μας στη χρυσόχερα Ρίνα στο τηλέφωνο 26570-31583.

**CD ME
ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ**

Κυκλοφόρησε CD της δασκάλας το επάγγελμα Κατερίνας Ζάκκα «ΗΧΟΙ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»
Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια και άλλα τραγούδια του Βασίλη Κέγκου
Συνεχίζει επίσης να κυκλοφορεί και το CD της Αδελφότητας Μεροπαίων Θεσσαλονίκης με τον Πέτρο Λούκα και πανηγυριώτικα τραγούδια.
Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια τραγούδια από τους Δολιώτες.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΛΕΙΤΑΙ

αγρόκτημα θερινής βοσκής 1500 στρεμμάτων στη Νεμέρτσικα, στο τοπωνύμιο "Βρόσυνα"(Κόκκινου) με πηγές εντός
* Πληροφορίες τηλέφωνα: 6976616487 και 6977012412, 4-6- μ.μ.

ΡΑΚΙ ΑΓΝΟ

Ρακί αγνό, ντόπιο, για φίλους στο Ζήκα στα Τηλέφωνα 26570-31265 και 6946017010.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

**ΚΩΔΙΚΟΣ
2657-0-**

OTE Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22006
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κινηγητικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασού	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωλ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων Καραβιάς	51230
Τελωνείο Καραβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Καραβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

**ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ**

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδδανης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ήροβαλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου»
Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ήροβαλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιανή»
Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνικά»
Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπρίδη που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνικά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20Χ28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολγάει κι εγώ γράφω»
Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνικά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ένα παδί του '40 θυμάται»
Ένα «παδικό ρεπορτάζ» ενθυμίσαν από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησεογράφοι του Γένους»
Μια καταγραφή ενθυμίσαν στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου»
Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.
12. Αχ. Βοζιάρη: «Ένα άλλο παδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βοζιάρη: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνικά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανισκι»
15. Ενθυμίσαν του Μάνθου Μάρη
Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα
17. Κων. Χρ. Κωστούλα: Γεώργιος Πανατζίδης.
19. Γ. Λεκάκη: Το ημερολόγιο ενός λογία από τη Μερόπη

**40.000 EURO ΓΙΑ ΤΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΓΙΟΥ
ΚΟΣΜΑ ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ**

Από τη Νομαρχιακή Επιτροπή Προγραμματισμού, Εκτέλεσης Έργων, Εκπόνησης Μελετών και Προμηθειών αναδείχθηκε ο ανάδοχος του έργου κατασκευής τμήματος Μουσείου εκθεμάτων Κοσμά του Αιτωλού στο Βασιλικό. Ανάδοχος αναδείχτηκε η Κ/Ε Ν. Ντρούδος-Ν. Ρούκας & Σία.

**Ο ΔΡΟΜΟΣ ΑΠΟ
ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ
ΠΡΟΣ ΔΡΥΜΑΔΕΣ**

Με ταχείς ρυθμούς συνεχίζονται οι εργασίες στο δρόμο από Χάνι Δελβινάκι προς Πωγωνιανή - Δρυμάδες. Και νέα τμήματα ασφαλοστρώθηκαν ενώ τα τεχνικά συμπληρώνονται Παράλληλα γίνονται εργασίες στους κόμβους προς Δελβινάκι και άλλα σημεία όπως προβλέπεται από συμπληρωματικές συμβάσεις. Ήδη ο δρόμος δείχνει τις διαστάσεις του και η βελτίωση της κυκλοφορίας είναι πλέον ορατή. Στα τμήματα που ασφαλοστρώθηκαν είναι ανάγκη να γίνουν οι πρώτες λευκές διαγραμμίσεις γιατί οι ταχύτητες αυξάνουν και οι κίνδυνοι υπάρχουν. Η Μεγάλη Γέφυρα στο Κωλντερίμι προχωρεί και θα διατηρήσει και στη νέα κατασκευή του δρόμου την παλιά της ονομασία «Μεγάλη Γέφυρα».

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
ΑΠΟ ΚΛΑΠ
ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ**

Πρόγραμμα ανακύκλωσης χαρτίου και μπαταριών ξεκινά το Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιού «Ανεμόμυλος» του Δήμου Άνω Πωγωνίου σύμφωνα με ανακοίνωση που υπογράφει η διευθύντρια του κ. Αντωννέτα Πότση. «Καλούμε, προστίθεται στην ανακοίνωση, όσους θέλουν να συνεργαστούν μαζί μας δημιουργώντας πιο ανθρώπινο περιβάλλον για να ζούμε, και ελπίζουμε να ανταποκριθείτε στο κάλεσμά μας. Ας γίνει τρόπος ζωής η ανακύκλωση γιατί το περιβάλλον είναι υπόθεση όλων μας».

**ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΣΤΟ
ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ**

Στο προηγούμενο φύλλο μας δημοσιεύσαμε έγγραφο του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας προς την Προεδρία της Δημοκρατίας σχετικά με την δημιουργία Μουσολαίου πεσόντων στον πόλεμο 1940-41 στο μη ενεργό πλέον στρατόπεδο στο Χάνι Δελβινάκι.

Σχετική πρόταση είχε με υποβάλλει στον Νομάρχη Ιωαννίνων (21-1-2007) και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (26-1-2007) με ένα γενικότερο περίγραμμα δημιουργίας Μουσολαίου πεσόντων, Ιερού Άλσους και ενός Πολυπολιτισμικού Κέντρου με ένταξη σε αυτό και άλλων αναπτυξιακών δραστηριοτήτων. Ένας χώρος επισκέψιμος, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ιστορία και την ανάπτυξη του Πωγωνίου. Στο χώρο αυτό ήταν η έδρα του Ανεξάρτητου Τάγματος Πωγωνίου που έδρασε το 1940-41 και αποτελείτο κυρίως από Πωγωνήσιους. Ο χώρος αυτός ανήκει ιστορικά σε ΟΛΟ το Πωγωνί και χρέος όλων των Πωγωνησίων είναι να τον τιμήσουν και να τον αξιοποιήσουν. Προτείνουμε μάλιστα να διατεθεί στη Νομαρχία η οποία με τα διάφορα Διασυννοριακά Προγράμματα μπορεί να προωθήσει παράλληλα και αναπτυξιακές ιδέες. Για το θέμα αυτό έγιναν και ενέργειες από τη Ομοσπονδία Πωγωνησίων και τη Πανεπιστημιακή Ομοσπονδία Αμερικής, η οποία δημοποίησε και την πρόθεσή της για αρωγή. Και ενίσχυση.

Σχετικά με το θέμα αυτό έγιναν και δημοσιεύσεις στον Γιαννιώτικο Τύπο στις 30 Μαρτίου 2007.

Με τη ευτυχή συγκυρία της ανάληψης από τον βουλευτή Ιωαννίνων κ. Κων. Τασούλα νφπουργίου Εθνικής Άμυνας, είναι ευκαιρία να τεθεί εκεί και πάλι η πρόταση για την με έναν ανάλογο τρόπο αξιοποίηση του εγκαταλειφθέντος στρατοπέδου για την δημιουργία Πολυπολιτισμικού και Ιστορικού Κέντρου, Ιερού Άλσους, Μουσείου με ενθύμια των μαχητών του Τάγματος Δελβινάκιου, βιβλιοθήκης με τα έργα που αναφέρονται σε εκείνον τον πόλεμο, Πολιτιστικού Λαογραφικού Μουσείου Πωγωνίου, Συνεδριακού Κέντρου, και σημείο αναφοράς σε διασυννοριακές δραστηριότητες που θα συνδέσει και τη Δερόπολη και το ξεκομμένο Πωγωνί. Ένας τέτοιος χώρος περιέχει αντονότητα και αναπτυξιακή προοπτική, αφού θα είναι επισκέψιμος και από πολλούς διερχόμενους αλλά και επισκέπτες του Πωγωνίου.

Ας κινηθούν για αυτό το σκοπό, η Νομαρχία, οι ΟΤΑ μας, Οι Συλλογικοί Φορείς, και οι Απόδημοι εσωτερικού και Αμερικής.

**ΟΙ ΣΥΝΕΝΩΣΕΙΣ ΟΤΑ ΕΡΧΟΝΤΑΙ
ΑΣ ΣΥΝΕΝΝΟΗΘΟΥΜΕ ΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ**

Επανήλθε στο προσκήνιο και δημοσιοποιήθηκαν, λεπτομέρειες για τον νέο Διοικητικό Χάρτη της χώρας που ετοιμάζεται με την συναίνεση των κομμάτων και την οργάνωση του «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ 2». Από τα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι η μείωση των Δήμων από 1000 στους 400 με συγχωνώσεις που άρχικά θα γίνουν με συγχωνώσεις και τελικά με την ψήφιση σχετικού Νόμου. Στα δημοσιεύματα γίνεται μία αναφορά σε ενώσεις ΟΤΑ που έχουν κοινά χαρακτηριστικά και ομοιογένεια πολιτισμικών στοιχείων. Είναι καλός για μια παμπωγωνιακή συνεννόηση πριν ληφθούν οι αποφάσεις από άλλα κέντρα που δεν θα μας ταιριάζουν. Η παλιά επαρχία Πωγωνίου, είναι η καλύτερη προοπτική για τα χωριά μας, να αποτελέσει τον νέο Δήμο στην περιοχή μας. Ένα χαμιονάτικο συνέδριο και μια διημερίδα μπορεί να αποτελέσει μια πρόνοια για το θέμα και ένα βήμα όπου θα εκτεθούν όλες οι απόψεις για το, τι συμφέρει για τα χωριά μας πριν η όρεξη κάποιων άλλων μας αφομοιώσουν. Είναι θετικό για την επαρχία μας να συζητηθεί έγκαιρα το θέμα, αφού το Υπουργείο θα εξετάσει και την αναπτυξιακή του διάσταση και την ιστορική παράδοση.

Ποιος θα έχει την πρόνοια για μια τέτοια πρωτοβουλία διαδικασίας συνεννόησης πριν άλλοι μας κατελώσουν;

**ΤΣΙΠΟΥΡΟΓΙΟΡΤΕΣ
ΧΩΡΙΣ...ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ!**

Από νωρίς άρχισαν σε Γιαννιώτικες εφημερίδες οι διαφημίσεις για τσιπουρογιόρτες σε διάφορα χωριά των Ιωαννίνων. Προβόλες που πέραν από την παραδοσιακή απόσπαση των στέμφυλων γίνεται και «τουριστικό» προϊόν για μια άλλη ανάπτυξη. Εκείνοι κάτι ψυχανεμίζονται για τον εναλλακτικό τουρισμό. Και στο Πωγωνί γίνονται κάποιες τσιπουρογιόρτες και ιστορικά, η Στρατινίστα και το Δελβινάκι ήταν οι πρώτοι διδάξαντες. Τότε μάλιστα ξεκίνησαν με μια πράγματι αναπτυξιακή ιδέα που είχε και την επιδίωξη να τυποποιηθεί το προϊόντος για εμπορία, χωρίς να έχει μπει μέσα στη σκέψη και κάποια...τουριστική ιδέα! Έχουμε γράψει πολλές φορές ότι κάποιος άλλοι θα μας βγουν πλανίως και μπροστά και θα μείνουμε ουραγοί ή έξω από την τουριστική εκμετάλλευση της πρωτοπόρας παλιάς ιδέας. Μια συνεργασία, ένας προγραμματισμός, ένας συντονισμός με κύριο τουριστικό θέμα «Πωγωνήσιο τσίπουρο ή ρακή», θα ανακτούσαμε την πρωτοπορία. Η περιοχή μας ήταν κρασοπαραγωγός, και κατ' επέκταση τσιπουροπαραγωγός περιοχή. Ο Ι. Λαμπρίδης στα «Πωγωνιστικά», που έγραψε περί το 1870, αναφέρει ότι στο Δελβινάκι η παραγωγή κρασιού έφθανε το ένα εκατομμύριο οκάδες, στη Βήσσανη τις 600.000 και στην Πωγωνιανή τις 300.000! Ποσότητες που εντυπωσιάζουν. Δεν προχώρησε όμως καμία τουριστική σκέψη και συνεργασία. Ας ξεκινήσει τώρα για το «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ 2008»!

ΚΩΣΤΟΥΛΑΣ
Coffee & More Specialties

ΒΙΠΕ. Probezis, Probezo 48 100
Τηλ.: 26820 41775, 41798
Fax: 26820 41802
e-mail: kostoulasbross@hotmail.gr

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα

Τηλ.: (210) 3302095, Fax: (210) 3836761, E-mail omikgr@hotmail.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΙ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

ΥΛΙΚΟ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- αυτοματισμοί
- θυροτηλέφωνα
- τηλεφωνικό υλικό
- πινάκες
- ενδοσυνεννοήσεις
- όργανα μετρήσεως
- φθορισμός
- λαμπτήρες
- φωτιστικά σώματα
- παντός τύπου

ΛΑΚΗ ΛΙΟΛΑΚΗ

«Πες μας παππού.....»
Το καλό κρασί.

Παππούδες πια στην ηλικία μας, και τα εγγονάκια μας ζητούν να τους διηγηθούμε παλιές ιστορίες. Και παραδόξως ενδιαφέρονται για περιστατικά μιας εποχής τελείως διαφορετικής από τον κόσμο που τα περιβάλλει σήμερα. Ισως στ' αυτά τους να ηχούν με την εξωτική χροιά των καιρών που χάθηκαν για όλους ανεπιστρεπτι.

Θα προσπαθήσω να μεταφέρω εδώ μερικά χαρακτηριστικά, κατά την κρίση μου, περιστατικά όπως το παρακάτω:

Με το Χρήστο συναντηθήκαμε ύστερα από πολλές δεκαετίες από τότε που παιδιά βλέπαμε στο χωριό. Εκείνος ήταν κάμποσα χρόνια μεγαλύτερός μου, πράγμα που έκανε τότε τις παρέες μας αδιάφορες και για τους δυο. Μας καλέσε με την παρέα μου να πιούμε κάτι στο σπίτι το, το φτωχικό πατρικό του, που με τη συνταξιοδότησή του τώρα είχε ανακαινίσει με μεράκι.

Το σπίτι βρίσκεται ψηλά στο χωριό με ανοικτή αυλή που απολαμβάνει μιας καταπληκτικής θέας ολόγυρα και δροσιζόταν ευχάριστα εκείνο το ζεστό φθινοπωρινό απομνημόνιο. Μερικά από την πρόσληψη κληματαριά. Οπότε λίγο αργότερα μες στην ευφορία της παρέας, ο Χρήστος μας λέει:

«Θέλω να σας εξομολογηθώ μια ιστορία από τα παιδικά μου χρόνια που δεν τόλμησα να πω σε κανένα ως τώρα». Και άρχισε να μας λέει.

Η ιστορία τοποθετείται το φθινόπωρο του 1939, ένα χρόνο πριν την εισβολή των Ιταλών στην Ελλάδα. Ήταν εποχή του τρύγου και της παραγωγής μούστου από τα σταφύλια για το κρασί και το τσίπουρο της χρονιάς. Τα σταφύλια έπρεπε να πατηθούν στο ειδικό πατητήρι από κάποιο νέο άνδρα. Όμως νέος άνδρας δεν υπήρχε γιατί ήταν όλοι επιστρατευμένοι για τον επικείμενο πόλεμο και γυναίκες δεν επέτρεπαν να ήδη της εποχής να κάνουν αυτή τη δουλειά. Η λύση ήταν κάποιο παιδί σε εφηβική ηλικία με το απαιτούμενο ελάχιστο βάρος. Και τέτοιο παιδί ήταν το γειτονόπουλο, ο Χρήστος που μας έλεγε την ιστορία. Επήγε λοιπόν η κυρά-Νικόλαϊνα, η σπιτονοικοκυρά από τον αρχοντόπουλο γειτονιάς και παρακάλεσε την μάνα του να τον αφή-

σει να πατήσει τα σταφύλια του τρύγου. «Ευχαρίστως» απάντησε η μάνα του, που η ικανοποίησή της ήταν διπλή. Πρώτον που το «αρχοντόπουλο» ζητούσε εξυπηρέτηση από τη φτωχή του γειτονιά, και δεύτερο γιατί η δουλειά προϋπέθετε και κάποια ανταμοιβή, διόλου ευκαταφρόνητη για τους χαλεπούς εκείνους καιρούς.

Εφθασε λοιπόν ο Χρήστος, παληκάρι γύρω στα δεκατέσσερα τότε, κοντοπανετονάς, κι οι γυναίκες τον περίμεναν με μια λεκάνη ζεστό νερό, σαπούνι και πετσέτα καθαρή, για να πλύνει και να σκουπίσει τις πατούσες του, προτού ανέβει στο πατητήρι. Όλα έγιναν όπως έπρεπε κι εκείνος ανέβηκε στο πατητήρι ενώ οι γυναίκες έφερναν και άδειαζαν τα κοφίνια με τα σταφύλια στα πόδια του.

Πρέπει κανείς να έχει ζηήσει τις απαραίτητες αυτές στιγμές για να θυμάται την όλη διαδικασία: Τα σταφύλια που ζουλιούνταν στο πατητήρι, τον μούστο να τρέχει στα καζάνια που τον περιμάζεψαν, και τους ανθρώπους που τα υπηρετούσαν ολόγυρα. Σκληρές διονυσιακές εμποτισμένες με τις μυρουδιές, των νέων ανθρώπων που μοχλούσαν στη δουλειά, των σταφυλιών που λιώνουν σ' ένα μεθυστικό στην κυριολεξία χυμό και τις καρδιές όλων να χτυπούν δυνατά στο ερέθισμα των αισθήσεων από εικόνες, αρώματα, γεύσεις σταφυλιών, χρώματα, κι επιθυμίες διαφορές.

«Κάποια στιγμή, λέει ο Χρήστος, μου 'ρθε να κατουρήσω. Αλλά πώς; Πού; Έπρεπε να βγω να κάνω τη δουλειά μου και γυρίζοντας να ξαναπλυθώ πριν ξαναβρω στο πατητήρι. Ενώ τα κοφίνια άδειαζαν τα σταφύλια αδιάκοπα, και οι γυναίκες γυροφέρναν χωρίς σταματημό. Τι να κάνω; Να μιλήσω στις γυναίκες; Ντροπή! Αλλά η ανάγκη όλο και με πιέζε επιτακτικά. Δεν υπήρχε επιλογή, δεν υπήρχε άλλη λύση. Τα αμόλησα μέσα στο πατητήρι.....»

Το 1939 ήταν μια καλή χρονιά για το κρασί της περιοχής. Η κυρά-Νικόλαϊνα ήταν ικανοποιημένη από την παραγωγή της. Απ' αυτό το κρασί είχα πει κι εγώ, γιατί τότε δεν διστάζαν να σερβίρουν ένα ποτηράκι και σε παιδιά της ηλικίας μου(επτά χρονών).

Η κυρά-Νικόλαϊνα ήταν η γιαγιά μου.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ούτε που καταλάβαμε ότι έγιναν εκλογές! Τόσο ήσυχα και τόσο ήρεμα δεν είχαν ξαναγίνει ποτέ. Δείγμα ευρωπαϊκής πορείας η κόπωση από την πολιτική; Τι να θυμηθούμε από εκείνες τις θορυβώδεις πορείες με τις σημαίες και τις αφίσες που έφθαναν μέχρι το τελευταίο χωριό! Και η ευταξία στα εκλογικά τμήματα ήταν υποδειγματική. Ξαν παλιά φιλαράκια οι ψηφοφόροι ψήφισαν και μετά, όπου υπήρχε καφενείο τα κουτσόπιναν και απολαμβάναν την θαυμάσια μέρα που έκανε την μετάβαση Κυριακάτικη εκδρομή. Τα χωριά μας είχαν μια φθινοπωρινή αναλαμπή λίγο μετά το άδειασμα από τους καλοκαιρινούς παραθεριστές. Πρώτο-γνώρα φαινόμενα για ένα πολιτικό γεγονός που άλλοτε χώριζε χωριανούς αλλά και οικογένειες. Και τα αποτελέσματα, χωρίς γιορτές και πανηγύρια. Ας πούμε ότι γίναμε ευρωπαίοι, και ότι αυτό είναι που τα τελευταία χρόνια το βάπτισαν πολιτικό πολιτισμό.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΧΩΡΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Στο προηγούμενο και προεκλογικό φύλλο μας, διατυπώσαμε την ανησυχία μας για το ψυχομετρο των ψηφοφόρων μας από τις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές της 7ης Μαρτίου 2004. Τα αποτελέσματα έχουν μετρήσιμα στοιχεία. Μελετώντας τα αποτελέσματα των δύο εκλογών σημειώσαμε τα εξής συγκριτικά στοιχεία κατά Δήμο και Κοινότητα της επαρχίας μας.

Στο ΔΗΜΟ ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ το 2004 ήταν εγγεγραμμένοι 4278, ψήφισαν 1896, έγκυρα 1861. Στις 16-9-2007 τα αντίστοιχα νομμένα είναι: 4260 - 2069 - 2030.

Βλέπουμε ότι οι εγγεγραμμένοι είναι σχεδόν οι ίδιοι με μεγαλύτερη προσέλευση στην κάλπη.

Στο ΔΗΜΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ, τα αντίστοιχα στοιχεία (το 2004) ήταν: 6139 - 2416 - 2374. Στις 16-9-2007 τα αντίστοιχα στοιχεία είναι: 5404 - 2281 - 2238.

Βλέπουμε μια σημαντική μείωση τόσο στους εγγεγραμμένους όσο και στους ψηφισάντες στην ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΑΒΔΑΝΗΣ τα αντίστοιχα στοιχεία (το 2004) ήταν: 216 - 109 - 107. Στις 16-9-2007 τα αντίστοιχα στοιχεία είναι: 95 - 51 - 47.

Εδώ βλέπουμε μια καθίζηση του ψυχομέτρου κάτω από το μισό.

Στην ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ τα αντίστοιχα στοιχεία (το 2004) ήταν: 651- 409- 406. Στις 16-9-2007 τα αντίστοιχα στοιχεία είναι: 633 - 385 - 382.

Βλέπουμε μια μικρή μείωση των δεικτών. Αθροιστικά για τους τέσσερις ΟΤΑ της επαρχίας Πωγωνίου τα συγκριτικά στοιχεία είναι:

(7 - 3 - 2004): 11284 - 4827 - 4748
(16 - 9 - 2007): 10392 - 4786 - 4697

Από αυτά τα συγκριτικά στοιχεία είναι φανερό ότι η επαρχία μας παρουσιάζει:

*Μείωση εγγεγραμμένων κατά 892 ήτοι κατά 8%.

*Ψήφισαν λιγότεροι κατά 41 ψηφοφόρους, και τα έγκυρα ήταν κατά 51 λιγότερα.

Μικρή βέβαια η διαφορά όμως μειωτική.

Με τα στοιχεία αυτά η ΑΠΟΧΗ το 2004 ήταν 57% και το 2007 53%.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΛΟΓΩΝ 16-9-2007 ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

	ΕΓΓΕΓΡ.	ΨΗΦ.	ΕΓΚΥΡΑ	ΝΑ	ΠΑΣΟΚ	ΚΚΕ	ΣΥΡΙΖΑ	ΔΑΟΣ
ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ	4260	2069	2030	1026	692	192	65	28
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ	5404	2281	2238	967	882	220	65	50
ΛΑΒΔΑΝΗΣ	242	141	136	63	50	16	2	2
ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ	633	385	382	168	143	26	30	7

ΣΤΑΥΡΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΟΤΑ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

	ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙ	ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ	ΛΑΒΔΑΝΗ	ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΓΕΡΑΣΙΜΙΔΗΣ ΝΙΚ.	133	234	7	7
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	463	364	30	40
ΜΗΤΡΟΚΩΣΤΑ ΓΙΟΥΛΑ	50	64	2	6
ΝΑΚΑ-ΝΕΞΕΡΗ ΜΑΡΙΑ	96	82	11	31
ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	531	323	6	56
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	289	258	30	84
ΦΟΥΣΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	256	366	17	59

	ΠΑΣΟΚ			
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	183	321	9	46
ΒΟΥΖΑΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ	266	190	8	33
ΖΑΡΜΠΑΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	105	174	21	39
ΖΗΚΩΔ-ΝΤΑΣΗ ΚΑΛΛΙΠΡΟΗ	74	89	18	17
ΜΩΥΣΙΑΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	94	55	3	8
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ	367	467	15	70
ΧΑΤΖΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	2	144	4	15

	Κ.Κ.Ε.			
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	49	87	6	6
ΕΞΑΡΧΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	3	15	5	1
ΗΛΙΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	2	15	1	0
ΜΕΝΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	149	89	2	12
ΤΑΣΙΟΥΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	12	45	3	5
ΤΖΙΜΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	2	10	0	5
ΤΣΟΥΜΑΝΗ ΟΛΓΑ	31	60	10	3

	ΣΥΡΙΖΑ			
ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ	19	15	1	15
ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	4	4	0	2
ΚΑΣΤΑΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑ	12	15	2	3
ΜΑΝΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	17	13	0	5
ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	6	5	0	3
ΠΡΙΜΙΚΙΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	4	5	0	0
ΣΚΟΠΟΥΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	28	14	1	0

	ΛΑ.Ο.Σ			
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	10	17	0	0
ΓΚΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	3	13	0	1
ΜΟΥΓΚΑΡΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ	1	2	0	1
ΜΠΙΜΠΟΣ ΙΑΣΩΝ	3	2	0	1
ΣΠΥΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	4	4	0	1
ΤΖΙΟΒΑ ΑΓΛΑΪΑ	4	5	0	1
ΧΗΡΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ	3	6	0	2

	ΠΟΙΟΙ ΕΚΛΕΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ			
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυροί	23984		
ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		16349		
ΠΑΣΟΚ				
ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ ΜΙΧΑΗΛ		17615		
ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		15346		
Κ.Κ.Ε.				
ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ		3342		

ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ				
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	σταυρο			

BIBΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ ΛΕΥΤΕΡΗ ΤΖΟΚΑ

Κων. Χρ. Κωστούλας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ Ο πρωτοπόρος φωτογράφος του Πωγωνίου

Το **ΕΠΙΜΕΛΗΜΕΝΟ** και πλούσιο από φωτογραφικό υλικό, Λεύκωμα, σε σχήμα 20Χ27, του δημοσιογράφου, εκδότη της εφημερίδας «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ», και συγγραφέα Κων. Χρ. Κωστούλα, για τον αείμνηστο Γιώργο Πανταζίδη, πρωτοπόρο φωτογράφο του Πωγωνίου, που εκτύπωσε στη σειρά «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ» αρ. 17, στα Γιάννενα, το 2005, μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους. Μεστός περιεχομένου ο πρόλογος απ' τον Καθηγητή Παν/μίου Ιωαννίνων Απ. Γ. Παπαϊωάννου (σελ 6) και το Κείμενο: «Γεώργιος Πανταζίδης» (σελ.9) από τον εκδότη Κ. Κωστούλα, εστιάζουν θαυμάσια την καλλιτεχνική μορφή και τις επιδράσεις στην τέχνη του φωτογράφου, για να ευχαριστήσει όλους, όσους τον βοήθησαν στην εργασία αυτή. Ο Φωτογράφος Γ. Πανταζίδης έζησε στα Γιάννενα, και γεννήθηκε στη Βήσσανη Πωγωνίου, το 1863 και πέθανε το 1941. Το Λεύκωμα έχει 325 σελίδες και περιλαμβάνει εκατόν πενήντα (150) θαυμάσιες φωτογραφίες, που περνά όλη τη ζωή της Ελλάδας και ειδικότερα της Ηπείρου και των Ιωαννίνων, με τις προσωπικότητες και τους απλούς ανθρώπους στο φακό.

ΑΚΟΥΡΑΣΤΟΣ πνευματικός άνθρωπος ο Κων. Κωστούλας – σε χαμερπούς καιρούς – εκείνος συνεχίζει να προσφέρει έργα υμώτης σημασίας, μέσα απ' την «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ» και την τακτική σε ημερομηνίες εφημερίδα του «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ», που έχει γίνει η συνειδηση και η απαντοχή των Ηπειρωτών και όχι μόνο των Πωγωνησίων. Κυριολεκτικά με τα χρονικά που έχει δώσει ο Κ.Χ.Κ., μας αφήνει κατάπληκτους με την τελειότητα της μορφής και έκφρασης, το σχήμα, τη δομή, την επιμέλεια, το σεβασμό, που εξυφαίνουν τα κείμενα και οι φωτογραφίες, που αναδίνουν μια καλλιτεχνική έφρεση και αισθητική πληρότητα. Προβάλλει με σφηνεία το ανθρώπινο μεγαλείο και την προσωπικότητα, την ικανότητα του δημιουργού. Δίνει με λεπτομέρεια τις περιγραφές, τους λεπτούς κυματισμούς των αισθημάτων, με μια ασύλληπτη ψυχολογική ικανότητα που αναδειχεται ανατόμος της ψυχής. Αλήθειες φανερώνουν τα κείμενα και οι ενέργειες του καταξιωμένου Λογίου Κ.Χ. Κωστούλα....

ΓΙΑ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΟΥ 1939-41 ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Ευρίσκομαι στο τέλος της επεξεργασίας του υλικού για το βιβλίο: «Γεγονότα στο Πωγωνί το 1940-41 και το Χρονικό του Τάγματος Δελβινακίου». Θα παρακαλούσα πάλι όσους έχουν κάποια φωτογραφία, γράμμα ή άλλο αναμνηστικό από εκείνον τον πόλεμο να μου το στείλουν με επιστροφή για να το συμπεριλάβω στην έκδοση του βιβλίου.

Μία από τις φωτογραφίες που μου έδωσε η Ρένα Θεοδωρίδου

ΜΙΑ ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΗ ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΟΛΟ

Πολυφωνική πανδαισία αποτελεί το CD που κυκλοφόρησε με ζωντανή ηχογράφιση από το Πολιτιστικό Σύλλογο Δολού. Περιέχει 25 παλιά τραγούδια σε μια εκτέλεση που θυμίζει παλιό Πωγωνί. Τραγουδούν οι Γιώργος Ντόνης, Φανή Δημοπούλου, Βαγγέλης Ντάκας και Ηλίας Κούρος. Συνοδεύουν οι Πάνος Κούρος, Άκης Φωτόπουλος, Γιώργος Νάστος και Π. Γκούρης. Επιγράφεται «Πολυφωνικά τραγούδια Δολού Πωγωνίου» και διατίθεται από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Δολού.

Αξίεπαινη η προσπάθεια που πλουτίζει την Πωγωνήσια μουσική παράδοση.

ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΑ ΜΑΣ

Το κτίριο πολυφωνικής μουσικής που έγινε στα Κτίσματα αποτελεί πράγματι ένα απόκτημα για τα Κτίσματα αλλά και για όλο το Πωγωνί και τον ευρύτερο χώρο που παράγει ακόμη πολυφωνική μουσική. Ελπίζεται ότι η χρήση και η αξιοποίηση του θα είναι ανάλογη των προσδοκιών όλων. Σημαντικό είναι επίσης η πετινή εκδήλωση οριοθετήθηκε από Πωγωνί και Δερτόπολη προστατεύοντας έτσι την δική μας πολιτιστική κληρονομιά. Αρκετά έχει λεηλατηθεί από πολλούς.

ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ

Οι αγώνες της εφημερίδας μας για την προστασία των δρυοδασών του Πωγωνίου είναι γνωστοί, και οι δικαστικές περιπέτειές μας επίσης. Το απαράμιλλο φυσικό περιβάλλον μας και το εκτεταμένο οικοσύστημα όπου κυριαρχεί η βελανιδιά αποτελεί έναν πλούτο για την περιοχή μας κάτι που τονίστηκε ιδιαίτερα στα τελευταία συνέδρια της Ομοσπονδίας μας στο Κεράσοβο. Στο φετινό Συνέδριο αναφέρθηκε ειδικός εισηγητής στην καθαρότητα του περιβάλλοντος με έμφαση στα υδρολογικά στοιχεία του λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «αργότερα θάρχονται στο Πωγωνί για καθαρό νερό!». Το κείμενο που δημοσιεύουμε στη συνέχεια, το αντιλήσαμε από την «Καθημερινή» φέρνει μια άλλη ελπιδοφόρα είδηση για τα δρυοδάση μας και τα ευεργετικά αποτελέσματα για την αντιμετώπιση του φαινομένου του Θερμοκηπίου, που απειλεί τον πλανήτη μας. Είναι σημαντικό που είναι καθηγητής της Δασολογίας ο επιστήμονας που διατυπώνει τις απόψεις του και ιδιαίτερος ότι: Οι βελανιδιές έχουν την ικανότητα να κρατούν 20 φορές περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα απ' ό,τι τα άλλα δάση.

Δεν χρειάζεται να γράψουμε περισσότερα. Ένα ακόμη κριτήριο, για την προστασία των δρυοδασών μας και μια επιστημονική άποψη που αναπτύχθηκε σε ημερίδα στη Θεσσαλονίκη για τη συμβολή των δρυοδασών στην ποιότητα του περιβάλλοντος και στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου. Αποτελεί ένα ακόμη πεπαισθημένο για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού της περιοχής μας.

Ένα έγκλημα με τα δάση βελανιδιάς

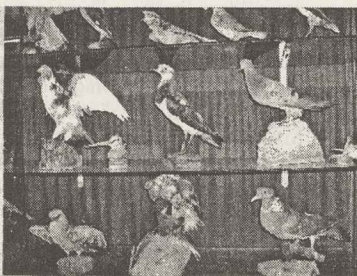
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Την ανάγκη αλλαγής του τρόπου διαχείρισης των δασών όπως αυτών της βελανιδιάς, υποστήριξαν άλλες συμπεριφορές που θα αποδίδουν περισσότερα στην αντιμετώπιση του φαινομένου του θερμοκηπίου επιστήμονες ειδικοί επιστήμονες σε ημερίδα για τη συμβολή των δασών στο Πρωτόκολλο του Κιότο.

Μία από αυτές τις αλλαγές όπως την παρουσίασε στην ημερίδα ο καθηγητής Δασολογίας του ΑΠΘ κ. Θεός. Ζιάγκας είναι η προστασία του δάσους της βελανιδιάς το οποίο αναδεικνύεται σε πολύτιμο φίλτρο για τη συγκράτηση του διοξειδίου του άνθρακα. Ο καθηγητής προτείνει αντί να αποψιλώνονται τα δάση βελανιδιάς στην Ελλάδα για την παραγωγή καυσόξυλων ευτελούς αξίας να μένουν ανέπαφα να μεγαλώνουν και να αναπτύσσονται, για να κατακρατούν το διοξείδιο του άνθρακα. Το κυρίαρχο απ' τα αέρια του θερμοκηπίου, αφού έχουν την ικανότητα να κρατούν 20 φορές περισσότερο απ' ό,τι τα άλλα δάση. Για την Ελλάδα είναι αξιοπρόσεκτη αυτή η παράμετρος διότι όπως εξήγησε ο καθηγητής οι βελανιδιές αποτελούν περίπου το 1/3 της συνολικής δασικής έκτασης στη χώρα, η οποία λόγω των καταστροφικών πυρκαγιών έχει πέσει στο 25% ενώ θεωρητικά θα μπορούσε να φτάνει το 75%.

«Σήμερα τα δάση βελανιδιάς στη χώρα μας υλοτομούνται αποψιλωτικά ανά 20 χρόνια, και επειδή οι βελανιδιές δεν προλαβαίνουν σ' αυτό το διάστημα ν' αναπτυχθούν, το ξύλο τους καταλήγει μόνο για τα καυσόξυλα (το κυρίως των οποίων συνήθως δεν καλύπτει ούτε τα έξοδα υλοτόμισης κι εξαγωγής, ενώ θα μπορούσαμε να έχουμε τεράστια περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη τη στιγμή που η χώρα μας είναι στο... κόκκινο κι αγοράζει δικαιώματα εκπομπών αερίων», ανέφερε ο ίδιος.

ΟΙ ΚΥΝΗΓΟΙ

Τον τελευταίο καιρό σε Γιαννιώτικες εφημερίδες γράφονται περιστατικά για συλλήψεις λαθροκυνηγών από τα όργανα της Θηροφυλακής. Δεν θέλουμε να αναφερθούμε στα συγκεκριμένα γεγονότα που προσβάλλουν τον πολιτισμό μας αλλά και την παράδοση των κανόνων του κυνηγίου. Ό,τι και να ισχυριστούν οι κυνηγετικοί φορείς για εμπλουτισμούς και έλεγχο δεν πείθουν. Η διαπίστωση ότι κάθε χρόνο και φτωχαίνει περισσότερο η άγρια πανίδα της επαρχίας μας είναι μια πραγματικότητα. Για να έχει κανείς μια εικόνα και ένα στοιχείο για το πόσο φτωχαίνει ο τόπος μας αρκεί μια επίσκεψη στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στην Καστανιά Πωγωνίου, που αποτελεί απόκτημα για το Πωγωνί και ένα από τα καλύτερα επαρχιακά του είδους. Με την ευκαιρία θα γνωρίσει και μια περιοχή με την δική της περιβαλλοντική ταυτότητα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Αγαπητέ κ. Κωστούλα, Επίτιμή μου να σε ευχαριστήσω για μια ακόμη φορά για τα βιβλία που χάρισες στο χωριό μου. Στο ψιθύρισμα μιας για βιβλιοθήκη στο μικρό Ψηλόκαστρο, έγινε αργότες της προσπάθειάς μας. Η πολύτιμη για όλους εμάς τους Πωγωνήσιους «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη» που με τόσο επιμέλεια έφτιαξες, κίνησε το ενδιαφέρον μικρών και μεγάλων Ψηλοκαστριτών. Σ' ευχαριστώ που τίμησες το χωριό μου με την προσφορά σου.

Καίτη Λεσέντη

Σημείωση Φ.Τ.Π.

Είμαστε πρόθυμοι να προσφέρουμε δωρεάν τα βιβλία των εκδόσεών μας σε οποιαδήποτε βιβλιοθήκη υπάρχει ή δημιουργείται σε χωριό ή Φορέα του Πωγωνίου.

ΤΡΕΙΣ ΓΕΝΙΕΣ ΓΙΑΤΡΩΝ ΑΝΤΑΜΩΣΑΝ ...ΣΤΗΝ ΑΚΡΙΤΙΚΗ ΜΑΣ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ

Τρεις γενιές αντάμωσαν στην ακριτική μας Ηπειρο. Τρεις γενιές γιατρών βρέθηκαν ένα πρωινό στο ακριτικό Ηπειρωτικό Πωγωνί μας. Τρεις γενιές γιατρών βρέθηκαν τυχαία και αναπάντεχα μια καλοκαιρινή μέρα στο αγροτικό ιατρείο Πωγωνιανής.

Τρεις γενιές με ίδια χαρακτηριστικά, θεμελιώδη γνωρίσματα, ιδανικά κίνητρα, κοινά σημεία με τις συνδέσαν αλληλεγγύη και τους έσπρωξαν στο συγκινητικό εκείνο αντάμωμα. Δικαιολογημένα απρόσμενος επισκέπτης του ιατρείου μετά τις αναγκαίες συστάσεις και χειραψίες είτε την παραπάνω φράση και έκανε να δακρυσούν τα μάτια μας.

Είχα την τύχη να εκπροσωπώ μια από τις τρεις γενιές, την ενδιάμεση. Μια ολιγόλεπτη φράση με ταξίδεψε χρόνια. Θέριψε τις αναμνήσεις μου και με επανέφερε στα πρώτα ιατρικά μου βήματα, εκείνα της «υποχρεωτικής υπηρεσίας υπαίθρου». Νοσταλγία, προσφορά, θυσία και χιλιάδες άλλα αισθήματα-κίνητρα. Ένα και όλα μαζί. Στο οικοδόμημα της υγείας των χωριών μας, σε μια πέτρα στα θεμέλια ανάμεσα στις πάμπολλες άλλες, υπάρχει το όνομά μου και καμαρώνω γι' αυτό.

Είδα το μεγαλύτερο γιατρό, της παλιότερης γενιάς, να σκύβει το κεφάλι και να χάνεται στις νιμφές του. Βάραιναν πολύ τα χρόνια. Έμεινε σκυθρωπός ώρα πολύ. Φορές ξυπνούσε από όνειρο και ζωντανεύει με τις διηγήσεις του. Καμαρώνει να διηγείται τις πρωτόγνωρες μεταγίσεις του στη διπλανή γειτονιά, πενήντα χρόνια πριν. Στιγμές τα μάτια του έψαχναν ανθρώπους που ανάστησε και άλλες ξεχειλίζουν πίκρα γιατί δεν μπόρεσε να νικήσει το Θεό. Τον χαϊρευόσαν στα σκάκια και όλοι τον λάτρευαν σα θεό τους. Προσφορά ζωής που ξεπερνάσε τα στενά όρια της «υποχρεωτικής υπηρεσίας». Ολοκληρωτική αφιέρωση στον τόπο που γεννήθηκε, λάτρεψε και επέλεξε να λειτουργήσει.

Αντικειμενικά μας κοιτούσε ο νεότερος, της νεότερης γενιάς. Μας άκουγε να συνομιλούμε και προσπαθούσε να καταλάβει τον κόσμο. Να αφομοιώσει εμπειρίες, να βρει την πηγή δύναμης. Βλαστός νέος κάτω από πανύψηλα δένδρα. Οδοιπόρος στον ίδιο δρόμο που άνοιξαν οι προκάτοχοί του συνομιλητές. Εθελοντής αγωνιστής στα ίδια μέτωπα. Μαθητής δασκάλων ιδεών και αρχών που οδηγούν στα επινίκια.

Σεβόμενος τη σεμνότητα όλων και την προσφορά πολλών άλλων Πωγωνησίων Ασκληπιάδων ας μου επιτραπεί να ονοματίσω εκείνη τη συγκινητική αντάμωση. Για τα αναπάντεχα παιχνίδια της σύμπτωσης. Για μελλοντική ανάμνηση. Ο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΠΑΡΟΣ, αγροτικός γιατρός Πωγωνιανής και της παλιότερης γενιάς πατριάρχης και σηματοφόρος, ο ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΗΛΙΩΝΗΣ από τη Μέγγουλη, αγροτικός γιατρός Βήσσανης της ενδιάμεσης γενιάς και ο ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΗΛΙΩΝΗΣ επίσης από τη Μέγγουλη, αγροτικός γιατρός Πωγωνιανής και της νεότερης γενιάς.

Τρεις γενιές γιατρών...αντάμωσαν στην ακριτική Πωγωνιανή

Άλλα μια απόδειξη προσφοράς και αλtruισμού.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΗΛΙΩΝΗΣ
Ιατρός

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Με την αυθόρμητη και ολοπρόθυμη παρουσία συγγενών και φίλων, καθηγητών Πανεπ/μίου και συναδέλφων οδοντιάτρων, συγχωριανών Ποντοκατιών και Καλοκαιτιών, συγκατοίκων και άλλων συνεννοητών του Αγίου Ανδρέα Άνω Πετραλώνων, ετελέσθησαν στις 22 Σεπτεμβρίου (δια του Ιερώς της Ενορίας) τα εγκαίνια του καινούργιου και με σύγχρονο εξοπλισμό οδοντιατρείου του συμπατριώτη μας, νέου οδοντιάτρου, ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Π. ΠΑΛΟΥΚΑ (από Ποντοκάτες), γιού του φίλου και γνωστού στους περισσότερους από μας και τους αναγνώστες μας από τα δημοσιεύματα και τα βιβλία του, πρ. Σχολικού Συμβούλου, Παύλου Παλούκα.

Το οδοντιατρείο βρίσκεται στην περιοχή Άνω Πετραλώνων (κοντά στον Ηλεκτρικό Σταθμό) και στην οδό Δημοφώντος 101-103 & Δωριέων, και λειτουργεί Δευτέρα έως Παρασκευή: 9.30-1.30 και 5-9 μ.μ. (πλην Τετάρτης).

Ευχόμεθα στην αγαπητή μας φίλο και συμπατριώτη Θανάση, νέα αξιόλογο επιστήμονα και άνθρωπο με ήθος, να του χαρίσει ο Θεός υγεία και να προσφέρει τις υπηρεσίες του στους συνανθρώπους..

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΗΛΙΑ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ ΠΡΩΨΑ

Στα 44 χρόνια του άφησε τον κόσμο τούτο, τους δικούς του και του φίλους του ο Ηλίας Σταύρου Παράσχος από την Πωγωνιανή, ταχυδρομικός υπάλληλος. Πάλεψε δυνατά με την κακή αρρώστια, αλλά έχασε τελικά τη μάχη. Ο Ηλίας ήταν ένας πρόος και φιλήσυχος άνθρωπος. Τακτικός στη δουλειά του και αφοσιωμένος στο καθήκον του του ταχυδρόμου. Στην αποστολή του κυριαρχούσε ο άγραφτος κανόνας των ταχυδρομικών «το γράμμα πρέπει να φθάσει στον παραλήπτη». Ήταν ένας υπέρτης της επικοινωνίας των ανθρώπων, αυτού του μεγάλου κοινωνικού αγαθού. Πρόθυμος και βοηθός του πατέρα του Σταύρου,, δίπλα στο ψαλτήρι της εκκλησίας, κάλυπτε μια άλλη ανάγκη της τοπικής κοινωνίας. Πίκρανε τους δικούς με την περιπέτεια και την κατάληξη. Αλλά και τους φίλους και τους χωριανούς του λύπησε ο χαμός του, και όλοι θα τον θυμούνται να μοιράζει τα μηνύματα του ταχυδρομείου, που έφερνε στα σπίτια και στους ανθρώπους.

Αιώνια σου η μνήμη Ηλία.. Ας είναι ελαφρό το χώμα που τον σκέπασε. Και ο Θεός ας φέρνει την παρηγοριά στους δικούς του γονείς, αδελφια και συγγενείς.

Κ.Χ.Κ.

ΟΤΑΝ ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΕΣ

Η παρονομία μου στο χωριό περιορίζεται σε λίγες μόνο επισκέψεις, όχι επειδή το αγάπω λιγότερο από άλλους, αλλά κυρίως για επαγγελματικούς λόγους οι οποίοι δεν την επέτρεψαν. Αυτό ως ενήλικας, γιατί σαν παιδί, πάτησα το πόδι μου στο Ψηλόκαστρο για πρώτη φορά, στα δώδεκα χρόνια μου, φιλοξενούμενος στο σπίτι των δηλώνοντάς μου θείας Αντωνίας Μπίλη, την οποία ενχαριστώ με όλη μου την καρδιά για τη δυνατότητα που μου έδωσε να γνωρίσω και να δω με το σιγά.

Ακολούθησαν άλλες τρεις-τέσσερις επισκέψεις, όλες συνοδευόμενες από μικρά αλλά σημαντικά γεγονότα που σημάδεψαν τη μνήμη μου και με έκαναν να το αγαπήσω και να το θεωρήσω δικό μου, επιβεβαιώνοντας τη ρήση πως «πατρίδα μας είναι τα παιδικά μας χρόνια».

Την πρώτη φορά θιμάμια, θέλοντας να βοηθήσω στο σεβήρισμα του πανηγυριού, κάπνα στο πόδι, από ένα καυτό πιάτο καβουράκι που αναποδογύρισε πάνω μου. Μεταφέρθη στα εξωτερικά ιατρεία του νοσοκομείου Ιωαννίνων για να κρίνουν οι γιατροί πόσο καλά πήγαινε το πόδι μου. (η διαπίστωση ότι ο καβουράκις ήταν έτοιμος, έγινε από άλλους ειδικούς).

Την αμέσως επόμενη χρονιά, πάλι στο πανηγύρι, Κυριακή πρωί, συναντήθηκα στη βρύση «Φρέστη» με ένα καπνιά πρόβατο που έβρισκε υπό το βλέμμα ενός τεράστιου τοπονοτάκιου. Πλησίασα να χαϊδέψω ένα μικρό πρόβατο που είχε αποκοπεί από το κοπάδι, όμως αυτό δεν άρεσε στο σπάλο, που έδειξε τη διαφάνεια του δηλώνοντάς μου στην κοιλιά. Πάλι στα Γιάννενα, μαζί με το σπάλο για να διαπιστωθεί αν κάποιος από τους δυο μας είχε λύσσα ή κάτι μεταδοτικό. Εντυχώς δεν είχε κανείς μας τίποτα και έτσι γλυτώσαμε τα περατέρω. Κράτηρα τρεις τρίτες για ενθίομο παρόσημο, έτσι για να τις δείχνω στους φίλους μου σαν κατόρθωμα, σαν πιστοποιητικό ηρωισμού! Τις υπόλοιπες μέρες που έμεινα στο χωριό, συνάντησα το σπάλο άλλη μια φορά, ο οποίος όμως ξεαναγινίστηκε γρήγορα-γρήγορα! Μάλλον δεν τον άρεσε ούτε η γεύση μου!

Το επόμενο καλοκαίρι «παντρεύτηκα» μια γαϊδουρίτσα που έβρισκε ήρεμη πίσω απ' τον Αη Νικόλα. Για την ακρίβεια εκείνη με «παντρεύτηκε», αφού ο «γάμος» έγινε με δική της πρωτοβουλία. Εγώ απλά να τη χαϊδέψω ήθελα ο αδιόρθωτος! Όταν έβρισκα κοντά της και την άγγιζα, έκανε ένα πλάγιο βήμα, με πάτησε στο πόδι και έμεινε ακίνητη πάνω στο δάχτυλό μου για πέντε λεπτά (η δε γυνή να φοβείται τον άνδρα)....

Κατέλξα πάλι στο νοσοκομείο, τον Ιωαννίνων, μονοκόναλος. Μου άφησε ανεξίτηλο το σημάδι της! Από τότε δεν θυμάμαι άλλο γάμο στο χωριό, σημάδι εφημέριου και εργατάλειης κι αυτό.

Πέρασαν πολλά χρόνια, από τότε, μέχρι να ξαναεθίσω στο χωριό λόγω επαγγελματικών αιτίων υποχρεώσεων, και μόνο για μια-δυο μέρες στα πατατάκια κάθε φορά. Την τελευταία φορά πάντως που ασχολήθηκα με τα πράγματα του χωριού, έγινε πρόεδρος της Αδελφότητας.

Πρόεδρος μου πάντως, καθώς και όλου του συμβουλίου μας, είναι να διατηρήσουμε τις παραδόσεις του τόπου μας, να συνεργαζόμαστε με τα χωριά της περιοχής, να ψάξουμε τρόπους που θα μας αναδείξουν πολιτιστικά και οικονομικά, ώστε να δοθούν κίνητρα σε όλο και περισσότερους επισκέπτες, όχι μόνο για τα υπέροχα τοπικά πανηγύρια, αλλά και για άλλες δραστηριότητες που σχεδιάζουμε και προτείνουμε, ζητώντας τη βοήθεια και τη στήριξη των τοπικών αρχών πάντα!

Δεν ξέρω αν μπορούν να ξανακατοικήσουν τα χωριά μας, πιστεύω όμως πως μπορούν να ζωντανέψουν σημαντικά, τουλάχιστον τις μέρες των διακοπών μας, με όλο και περισσότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις, που θα έχουν όμως ενυπόθητη συνεργασία μεταξύ των Αδελφότητων.. Εμείς σαν συμβούλιο θέλουμε να δουλέψουμε προς αυτή την κατεύθυνση και ήδη ξεκινάμε την προσπάθεια πλησιάζοντας αρχικά τα διοικητικά συμβούλια της γύρω περιοχής. Πιστεύουμε πως όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε σπουδαία πράγματα.

Με εκτίμηση
Μάριος Αποστόλου

Σημείωση της Φ.Τ.Π.

Αυτό είναι ένα απόσπασμα από την επιστολή που μου έστειλε ο κ. Μάριος Αποστόλου από το Ψηλόκαστρο, νεός πρόεδρος της Αδελφότητας για γνωριμία. Καταγράφοντας αυτή την επιστολή του κ. Αποστόλου, και των τόσο ελπιδοφόρων ανέκδοτων για το χωριό του και την περιοχή, θεωρώ δικαίωμα να αναφερθώ προσεχώς να βοηθήσουν τον τόπο τους δραστηριοποιούμενοι στο χώρο των Σύλλογων Φορέων τον αποδίδουν. Είναι σημαντικό που τα παιδιά βιώματα εστω και ...τραυματικά δείχνουν ότι ΟΤΑΝ ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΕΣ υπάσχον/οι πρόδοις για να ελπίσουμε. Πιστό και έβαλα αυτόν τον τίτλο στο γράμμα καταγράφοντας τα κυριότερα σημεία της επιστολής που τον εκφράζουν. Καλή επιτυχία Μάριε.

Κ.Χ.Κ..

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

Παραδοσιακός Ξεβόνας

Παιώνια

Τηλ.: 26570 22007

www.paionia.gr

26570 22009

693 2456438

697 3992996

Δελβινάκι Ιωαννίνων

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΚΟΣΜΑ

Στις 11 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε με επιτυχία το καθιερωμένο από δεκαετίες παραδοσιακό γλέντι των ξενιτεμένων Αγιοκοσμιτών. Ο χορός, όπως κάθε χρόνο, έγινε στην πλατεία του χωριού και κράτησε χωρίς διακοπή μέχρι το ξημέρωμα. Στο γλέντι εκτός από τους Αγιοκοσμίτες συμμετείχαν και πάρα πολλοί επισκέπτες από τα γειτονικά χωριά. Οι απόδημοι Αγιοκοσμίτες που επισκέφτηκαν φέτος το χωριό, ήταν περισσότεροι από κάθε άλλη φορά. Άνοιξαν όλα τα σπίτια και το χωριό μεταμορφώθηκε θυμίζοντας τα παλιά καλά χρόνια. Κάθε μέρα η πλατεία ήταν γεμάτη από παιδιά, τα οποία έπαιζαν στην παιδική χαρά, που ανακαινίστηκε και εμπλουτίστηκε με δαπάνη της Αδελφότητας.

Στις 12 Αυγούστου η Αδελφότητα Αγιοκοσμιτών πραγματοποίησε τις ακόλουθες δύο εκδηλώσεις.

Α) Με φροντίδα της έγιναν τα αποκαλυπτήρια αναμνηστικής πλάκας στην εξόθου-ρα του σπιτιού που γεννήθηκε ο σημαντικότερος ποιητής του Πωγωνίου, ο **Βασίλης Καραφύλλης**, γνωστός και με το λογοτεχνικό όνομα Άνθος Πωγωνίτης. Στη σεμνή τελετή παραβρέθηκαν όλοι σχεδόν οι κάτοικοι και αρκετοί προσκεκλημένοι. Η αποκαλυψη της πλάκας έγινε από τον Δήμαρχο Άνω Πωγωνίου κ. Ιωάννη Ντόνη.

Β) Στη συνέχεια όλοι, όσοι παραβρέθηκαν στην τελετή που προαναφέρθηκε, συγκεντρώθηκαν στο Πολιτιστικό Κέντρο του χωριού, όπου η Αδελφότητα διοργάνωσε τιμητική εκδήλωση για το λογοτεχνικό έργο του Αγιοκοσμίτη ποιητή και συγγραφέα **Τάσου Πορφύρη**. Το έργο του λογοτέχνη παρουσίασε η καθηγήτρια φιλολογίας διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κα Χρυσούλα Σπυρέλη. Κατά γενική παραδοχή η κα Σπυρέλη γοήτευσε το ακροατήριο και οδήγησε στα ύψη την ποιότητα της σεμνής εκδήλωσης.

Το έργο του λογοτέχνη εξήραν επίσης με σύντομες ομιλίες, ο Δήμαρχος Άνω Πωγωνίου κ. Ιωάννης Ντόνης, και οι εκδότες των τριών σημαντικών εφημερίδων του Πωγωνίου, κ.κ. Γρηγόρης Αρμπυρος (υπεύθυνος της «ΒΗΣΣΑΝΗΣ» που εκδίδει η Αδελφότητα Βησσαυνωτών), Κων. Κωστούλας (εκδότης της «ΦΩΝΗΣ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ») και Σωκρ. Οικονόμου (εκδότης της εφημερίδας «Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΥ»).

Τις παραπάνω εκδηλώσεις εκτός από τους ομιλητές που προαναφέρθηκαν τίμησαν με την παρουσία τους και οι κ.κ. Παν. Μηλιώνης (Γ. Γ. της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου), ο Μ. Γούναρης (Πρόεδρος της Αδελφότητας Βησσαυνωτών), καθώς και αρκετοί συμμαθητές του Τ. Πορφύρη από το Σχολαρχείο που λειτουργούσε στη Βήσσανη, τη δεκαετία του 1940. Οι εκδηλώσεις έληξαν με δείπνο που παρέθεσε η Αδελφότητα στους εκλεκτούς καλεσμένους της.

Ε. Μ.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΟΥ

Έγινε και φέτος το αντάμωμα των Ψηλοκαστριτών στον τόπο τους και ήταν για μια ακόμη φορά πετυχημένο. Όλοι οι χωριανοί στηρίζοντας το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας βοήθησαν ώστε οι φίλοι και καλεσμένοι μας να φάνε και να διασκεδάσουν όσο γίνεται καλύτερα. Βέβαια, ήταν μέρες πένθους για τη χώρα μας, αφού οι φωτιές έκαιγαν τα πάντα και χάθηκαν τόσες ψυχές. Με σεβασμό στο εθνικό μας πένθος και με τα παραδοσιακά μας μοιρολόγια, προσπαθήσαμε να τιμήσουμε αυτούς που έπεσαν στη μάχη με τη φωτιά.

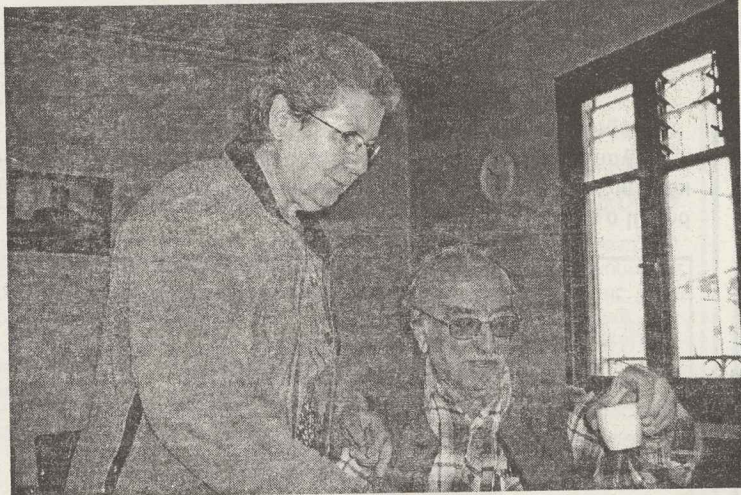
Παρ' όλα αυτά καμαρώσαμε τα παιδιά του Ψηλοκάστρου ντυμένα με την παραδοσιακή φορεσιά να χορεύουν Πωγωνήσιους χορούς.

Τη δεύτερη μέρα του πανηγυριού έγινε διαγωνισμός πίττας που και αυτό είχε επιτυχία αφού οι πίττες ήταν αρκετές και πεντανόστιμες. Οι νοικοκυρές που τις εφταί-ξαν επιστράτευαν όλο το μεράκι και τη μαεστρία τους. Οι κριτές του διαγωνισμού με πολύ κόπο κατάφεραν να δώσουν τα βραβεία αφού όλες οι πίττες ήταν υπέροχες.

Εύχομαι τον χρόνο αγιασμένο και μονιασμένο να γίνει το πανηγύρι μας χωρίς τη φοβερή απειλή της φωτιάς, αφού φέτος το μυαλό μας και η ψυχή μας όλων μας ήταν κοντά στους πυρόπληκτους.

Α.Μ.Α

ΣΤΗΝ ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ ΕΝΑ ΑΠΟΓΕΥΜΑ

Ο Βαγγέλης Πρωΐνης μελετάει τα πάντα για το Πωγώνι και την Ήπειρο. Δεν ξέρω αν του πάνε όλα καλά και σύμφωνα με τις γραφές που μελετάει. Δεν ξέρω αν προσπαθεί να μελετήσει και το φυλτζάνι για να βρει την αλήθεια. Κάτι σπουδαίο πάντως θα ανακάλυψε για να το ακούει με προσοχή η Ανθούλα που τον σεβίρει. Με τη ευκαιρία να σημειώσουμε ότι η Ανθούλα προσφέρει υπηρεσία στην ακριτική Καστανιανή διατηρώντας εκεί το καφενείο στέκι για τους ντόπιους και επισκέπτες.

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

- * Από καιρό ο Σεπτέμβριος μας ήταν καλός
- * Αρκετές ζέστες και χωρίς ακραία φαινόμενα.
- * Φθινόπωρο με τα καλά του
- * Ευνοϊκός για τα σταφύλια όσα δεν πείραξαν οι καύσωνες

- * Τα ρέστα των πανηγυριών λίγα
- * Και οι παραθεριστές φετγάτοι
- * Λίγοι έμεινα να μαζέψουν τα καρύδια
- * Και όσοι ήθελαν να ψηφίσουν

- * Οι εκλογές ήταν η η κορυφαία εκδήλωση του Σεπτεμβρίου!
- * Τι...εκλογές!
- * ούτε που τις καταλάβαμε!
- * Οι πιο ήσυχες εκλογές της ιστορίας μας
- * και οι πιο άχρωμες!
- * Μέχρι το βράδυ της Κυριακής
- * Από τη Δευτέρα άρχισαν να ζεσταίνονται τα κόμματα
- * Και να δούμε πότε θα.....κρυώσουν!

- * Τα σταφύλια όσα γλίτωσαν από τα πουλιά πολύ καλά!
- * Λίγα βέβαια αφού δεν υπάρχουν αμπέλια.
- * Ας είναι καλά η...καμένη Πελοπόννησος!
- * Τα φορτηγά έφθασαν μέχρι τον τελευταία .... «παραγωγό»!
- * Παραγωγό τσίπουρου, να διευκρινίζουμε!
- * Είναι και αυτό μια λύση!
- * Και για τις τσίπουρογιορτές μας.
- * Και είναι αρκετές.
- * Και μια εμπορικής είδηση
- * Τα σταφύλια φθάνουν στην αυλή με προσφορά και το ...πάτημα!
- * Μηχανικό μάλιστα!

- * Τα δρυόδεντρα καθαρίζουν το διοξειδιο του άνθρακα του θερμο-κηπίου
- * Λένε τώρα οι ειδικοί Δασολόγοι επιστήμονες
- * Και συμπληρώνουν
- * ΟΧΙ καυσόξυλα
- * ΟΧΙ κάρβουνα!
- * Να αφήσουν τα δέντρα να αναπτύσσονται μόνα τους
- * Χωρίς διαχειριστικές...μελέτες!
- * Το τέλος των υλοτομιών έρχεται!

- * Δύο υφυπουργούς έχουμε από το Νομό μας
- * Να μας προκόψουν με έργα αγαθά
- * Να αφήσουν εποχή
- * Και κάτι για το Πωγώνι
- * Να μη μας ξεχάσουν. Είθε!

- * Και τώρα προετοιμασία για το χειμώνα
- * Και πρόνοια για τα κρύα
- * Να γεμίσουν οι...δεξαμενές των καλοριφέρ!
- * Και ποιος τα μέτρησε στα χωριά μας
- * Ποιος τα μέτρησε;
- * Ποιος το φαντάζονταν!
- * Ένας δείκτης ποιότητας ζωής!
- * Μια κατάκτηση!

- * Εν αναμονή του νέου τσίπουρο
- * Καλό χινόπωρο!
- * Καλά ρακιά
- * Και καλή Καρδιά!!

Κ.Χ.Κ.

ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑ: ΕΥΧΕΣ ΚΑΙ ΓΙΟΡΤΗ ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Στρατινίστας εύχεται καλή συνεργασία με όλα τα μέλη της Αδελφότητας

Επίσης **ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ:**

Η 21η γιορτή ΤΣΙΠΟΥΡΟΥ θα γίνει στις 17 Νοεμβρίου ημέρα Σάββατο στις 7 μ.μ.

Με κλαρίνα παραδοσιακά φαγητά, άφθονο τσίπουρο και πίττες. Η Αδελφότητα θα βάλει πούλμαν εκδρομικό από την Αθήνα.

Καλή Επιτυχία

Η Γραμματέας του Συλλόγου
Δήμητρα Λάζου

